

Písnička	Prázdniny (hudba: Karel Mařík / text: Josef Peterka)
Ročník (doporučení)	4.
Pomůcky	pracovní list – 2 strany
Poznámka	

Pracovní list k písničce:

VE ŠKOLE:

♣ Napiš 7 věcí, které ti připomenou prázdniny:

--

♣ V první sloce písničky se říká, že se koláč peče z borůvek. Kdo napíše jako první 7 druhů ovoce, ze kterých se také peče koláč?

♣ O kterých nadpřirozených bytostech se mluví v druhé sloce písničky?

--

♣Které další nadpřirozené postavy mohou žít tisíc let?

♣V písničce se také mluví o tom, co dělá dědeček a babička. Doplň činnosti, které dělá tvůj dědeček a babička o prázdninách:

Můj dědeček o prázdninách _____

Moje babička o prázdninách _____

♣K zamyšlení – zakroužkuj buď A, nebo B:

Verše *A kdo dělá trošku zmatek
ať přijede na návštěvu
bereme ho hned*

jsou podle tebe myšleny:

A/ vážně

B/ s nadsázkou, s humorem.

♣Přiřaď:

Tahle písnička:

- je ztřeštěná
- je veselá
- je komická
- je smutná
- je plačtivá
- vyzývá k tanci

VE ŠKOLE - KDYŽ SE TI BUDE CHTÍT:

- ♣ Co bys vzkázal(a) tomu, kdo složil slova této písničky?
- ♣ Co bys vzkázal(a) tomu, kdo složil hudbu k této písničce?

NA DOMA:

- ♣ Víš z paměti, kde roste nejbližší lípa: - v okolí školy, v okolí Tvého bydliště? Jestli to nevíš, udělej si malou procházku po okolí a zjisti to.
- ♣ Kde roste nejbližší lípa, která je zároveň takzvaným památným stromem?
- ♣ V písničce se také zpívá o Golemovi. Dokážeš o něm zjistit tři zajímavosti?
- ♣ Zjisti od maminky nebo babičky recept na ovocný koláč. Ve třídě pak recepty porovnejte. Můžete diskutovat o tom, který recept je zdravější a proč.

PRO UČITELE

ad úkol VE ŠKOLE

- (1) Tento úkol je úvodní, evokační fází k prázdninovému tématu, tedy hlavnímu tématu písňového textu *Prázdniny*. Žáci by se měli na atmosféru písně naladit; to jim může pomoci k písni přistupovat s větším nadšením a otevřeností. S další činností však může tento úkol souviset i tak, že se učitel zeptá, zda se některá z věcí, které žáci v rámci tohoto úkolu jmenují, v písničce rovněž objevila atp.
- (2) Tento úkol je zadán záměrně soutěžně (kdo napíše jako první...), neboť vymyslet několik druhů ovoce za velmi krátkou dokázkou i pomalejší žáci. Střídání nesoutěžních a (přiměřených) soutěžních činností přispívá k vyrovnané dynamice hodiny, žáci se nenudí, lépe udržují pozornost. Žákům tento úkol rovněž pomáhá k zapamatování poměrně dlouhého textu, neboť si zapamatují, že ve druhé sloce písničky se mluví o ovocném koláči.
- (3) Tento úkol nemusí být pro všechny žáky jednoduchý. Jednak se v písňovém textu ve stejné sloce objevuje vedle nadpřirozených bytostí také kůzlata, jednak Golem: jeho přesné označení by však bylo bytost mýtická, legendární; na rozdíl od vodníků, polednic, klekánic a strašidel byl Golem pouze jeden. O nadpřirozených bytostech se navíc v písni zpívá v odlehčené, hravé poloze: Klekánice je „tetička“ a Polednice „kmotřička“.
- (4) Smyslem úkolu je vybavit si další nadpřirozené bytosti. S nimi si žáci většinou vybaví i související žánry (pohádka, báje, pověst, fantasy) i konkrétní folklorní či literární díla. Úkol rovněž otevírá prostor pro dětskou imaginaci: dítě si může svoji vlastní nadpřirozenou bytost vymyslet a pojmenovat, ale např. i modifikovat již existující.
- (5) Tyto úkoly na doplnění činností se jednak vážou přímo k písňovému textu, kde se zpívá, co prarodiče dělají, jednak mohou posloužit jako zajímavá konfrontace různých způsobů trávení volného času a různých životních stylů – tedy jako východisko k možné diskusi řízené učitelem. Dobrým námětem pro diskusi tu rovněž může být mezigenerační rozdíl: jak trávím prázdniny já v porovnání s mými prarodiči atp.

ad úkol K zamyšlení

Ve škole se často dělají různé rozbory textu, ale už se málo myslívá na jeho základní naladění, intenci. Žáci a studenti pak mají problémy rozlišit, zda je text míněn vážně či nikoli, zda se vyjadřuje obrazně či doslovně, ale často nedokážou ani jednoduše pojmenovat vyznění textu (např. jedním přídavným jménem /jaká je písnička/ či příslovcem /jak písnička vyznívá/) atp. Proto zařazujeme předchozí dva úkoly, zdánlivě banální, do pracovního listu.

ad úkol VE ŠKOLE - KDYŽ SE TI BUDE CHTÍT

Tyto dvě otázky mají žáky přivést k povědomí, že píseň, pokud není lidová, má autora textu a autora hudby. Tvorba jednoduchého krátkého vzkazu na takto zadané téma je pro dítě zároveň zajímavou tvořivou aktivitou, zvláště pokud může učitel přislíbit, že vzkazy budou autorům skutečně doručeny